

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
skatt på alkoholdrycker**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att en ny lag om skatt på alkoholdrycker stiftas. Genom den föreslagna lagen revideras beskattningen av alkoholdrycker. Enligt förslaget skall skatten på alla alkoholdrycker fastställas enligt produktens alkoholhalt. Det föreslås att huvuddelen av den andel som för närvarande upp bärs som alkoholbolagets överskott ändras till skatt på alkoholdrycker. Den föreslagna ändringen påverkar inte statens alkoholintäkter. De föreslagna skattebeloppen medför inte förändringar i den genomsnittliga prisnivån på alkoholdrycker, men däremot innebär förslaget förändringar i dryckernas inbördes prisrelationer. Detaljhandelsförpackningar skall i högre grad än för närvarande omfattas av tilläggsskatt. Till följd av att import- och tillverkningsrättig-

heterna för alkoholdrycker släpps fria stiger antalet skattskyldiga. För verkställande av beskattningen skall enligt förslaget tas i bruk ett system med obeskattade lager, som redan är i bruk inom accissystemet i övrigt. I propositionen har beaktats verkningarna av de konkurrens- och monopolbestämmelser som ingår i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet). Likaså har den struktur på alkoholbeskattningen och det beskattningsförfarande som tillämpas inom Europeiska unionen (EU) beaktats till stora delar. Den nya lagen avses ersätta lagen om skatt på alkoholdrycker och lagen om ölaccis.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Lagstiftning

Det nuvarande skattesystemet för alkoholdrycker har gällt i s.g.s. oförändrad form sedan ingången av 1969. Alkoholdrycker beskattas med stöd av två olika lagar. Öl beskattas enligt lagen om ölaccis (877/79) och övriga alkoholdrycker enligt lagen om skatt på alkoholdrycker (869/79). Enligt lagen om ölaccis är var och en som tillverkar eller till landet inför öl skattskyldig. Enligt lagen om skatt på alkohol-

drycker är alkoholbolaget, dvs. Oy Alko Ab, den enda skattskyldiga. Alkoholbolaget bokför även sitt överskott som inkomst för staten, vilket för staten utgör en intäkt som kan jämföras med skatten på alkoholdrycker.

Skattebeloppen

Ända till ingången av 1991 utgjorde skatten på alkoholdrycker 60 % av det belopp som inflöt till alkoholbolaget vid utminuterung av alkoholdrycker och av faktureringsvärdet på alkoholdrycker som överläts till utskänkning. Vid ingången av år 1991 differentierades be-

skattningen enligt dryckesgrupper så att skatten på starka viner är 55 %, på lätta viner 45 %, på lättdrycker, dvs. s.k. long drink-drycker 40 % och på övriga alkoholdrycker 60 % av faktureringsvärdet.

Accisen på s.k. mellanöl, dvs. öl som innehåller mer än 3,7 men mindre än 4,7 volymprocent alkohol, är 30 % av utminuteringspriset och accisen på starköl, som innehåller mer än 4,7 volymprocent alkohol, är 40 % av utminuteringspriset.

De nämnda skattebeloppen ger dock inte en helhetsbild av statens andel av priset på alkoholdrycker, eftersom till dessa belopp ännu tillkommer omsättningsskatten samt alkoholbolagets överskott av skattenatur. Statens andel kan inom vissa dryckesgrupper uppgå till mer än 90 % av utminuteringspriset.

På detaljhandelsförpackningar för öl upp bärs 1 mk/l i tilläggsskatt, om förpackningen inte hör till ett sådant återtagnings- och återvinningssystem som miljöministeriet godkänt. På andra förpackningar för alkoholdrycker upp bärs ingen motsvarande tilläggsskatt.

Alkoholintäkter

Till staten inflöt år 1993 ca 10,7 mrd. mk i olika intäkter av alkoholdrycker. Dessa intäkter utgjorde över 8 % av statens totala inkomster.

Statens totala skatteintäkter av alkohol in flyter huvudsakligen i form av skatt på alkoholdrycker, ölaccis, överskott från alkoholbolaget samt i form av omsättningsskatt som betalas av alkoholbolaget, utskänkningsställen och av distributionsställen för mellanöl. Statens alkoholintäkter kan indelas i rater som intäktsförs av alkoholbolaget och i övriga alkoholintäkter enligt följande:

Statens intäkter av alkohol år 1993

	1993	
	Mmk	%-andel
Av alkoholbolaget intäktsförda		
* skatt på alkoholdrycker ..	3 879	36,1
* omsättningsskatt	1 501	14,0
* överskott	1 176	10,9
* dividender	1	0,0
Sammanlagt	6 556	61,0

Övriga intäkter av alkohol

* tullar	20	0,2
* acciser	2 445	22,7
* oms av mellanölsförsäljning och utskänkningsarvoden	1 145	10,7
* oms av utskänkningsersättningar för annan alkohol .	585	5,4
Sammanlagt	4 195	39,0
Intäkter av alkohol sammanlagt	10 751	100,0

Statens intäkter av alkohol enligt dryckesgrupp år 1993 (milj. mk)

Brännvin	2 683
Övriga starka alkoholdrycker	1 491
Starkviner	288
Lättviner	946
Long drink-drycker	206
Starköl	771
Mellanöl	3 761
Sammanlagt	10 146

Oms av utskänkningsersättningar och betjäningavgifter	585
Tullavgifter	20
Sammanlagt	10 751

Den tilläggsskatt som uppburits på detaljhandelsförpackningar för öl har på årsnivå varit ca 20 milj. mk.

1.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet

I Sverige ändrades beskattningen av alkoholdrycker vid ingången av juli 1992. Skatten på samtliga alkoholdrycker fastställs enbart på basis av produktens alkoholhalt och upp bärs delvis enligt en progressiv skattetablell. Skatten är sammansatt av ett grundbelopp och ett tilläggsbelopp som bara upp bärs på alkoholdrycker vars alkoholhalt överskrider 19 volymprocent. Beskattningen gynnar svaga alkoholdrycker. Priset på alkohol inverkar inte på beskattningen. Ändringen sänkte skatterna på vissa dyra alkoholdrycker i förhållande till skatterna på billiga produkter inom samma dryckesgrupp.

I Norge delas ölet in i fyra skatteklasser, i vilka skatten fastställs enbart enligt ölets alkoholhalt. Vid beskattningen av viner som innehåller mer än 7 % alkohol tillämpas ett blandsystem, i vilket skatten fastställs delvis enligt alkoholhalten och delvis enligt alkoholdryckens värde. Skatten på lättviner är densamma som på öl. Alla starka alkoholdrycker, dvs. alkoholdrycker som innehåller mer än 22 volymprocent alkohol, hör till samma skatteklass, i vilken skatten fastställs delvis enligt värdet och delvis enligt alkoholhalten. Skatten på starka alkoholdrycker är inte progressiv.

I Danmark beskattas alla alkoholdrycker som innehåller högst 22 volymprocent alkohol enligt en progressiv skatt som grundar sig på alkoholhalten. På drycker som innehåller mer än 22 volymprocent alkohol tillämpas en skatt som liksom i Norge fastställs delvis enligt produktens pris och delvis enligt dess alkoholhalt. Skatten på starka alkoholdrycker är inte progressiv. Danmark kommer under 1996 att tvingas slopa den värdeskatt som för närvarande ingår i skattesystemet.

Beskattningen av alkoholdrycker hör till de acciser som skall harmoniseras inom Europeiska unionen (EU). Fr.o.m. ingången av 1993 har man tillämpat ett samordnat skatteförfarande inom beskattningen. Detta innebär att alkoholdrycker överförs skattefritt både inom en medlemsstat och mellan medlemsstater via skattefria lager och att skatt betalas först i det skede då produkten överläts för konsumtion i enlighet med stadgandena i medlemsstaten i fråga. Vad gäller skattenivåerna kan medlemsländerna tillämpa sina nationella skattenivåer. Skattebeloppen skall dock ligga minst på den miniminivå som krävs i direktiven. Vid beskattningen av olika alkoholdrycker skall den struktur som godkänts av gemenskapen dessutom tillämpas. Med stöd av detta uppbärs t.ex. på viner i regel samma skatt per liter vin oberoende av deras alkoholhalt. Skatten på övriga alkoholdrycker fastställs enligt alkoholhalten. Från dessa allmänna regler finns vissa undantag.

När Europas gemensamma marknad har förverkligats kan medborgarna inom EU skattefritt för eget bruk föra med sig en avsevärd mängd sådana alkoholdrycker som de har skaffat i något annat medlemsland. Denna rätt till införsel antas gradvis leda till en harmonisering av prisnivån för och skatterna på alkoholdrycker inom Europeiska gemenskapen.

1.3. Bedömning av nuläget

I Finland har man gått in för att gradvis ändra alkoholbeskattningens struktur så att den gynnar svaga alkoholdrycker. Beskattningen grundar sig dock alltjämt enbart på utminuteringspriset eller på alkoholbolagets faktureringsvärde. Vid prisregleringen innehar alkoholbolagets andel, som varierar betydligt för olika drycker, också en betydande roll. Den andel av skattenatur som för närvarande ingår i alkoholbolagets överskottsandel kan leda till att importerade produkter inte bemöts likvärdigt med inhemska produkter i beskattningen. Detta strider mot bestämmelserna i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet), och systemet kan inte anses överensstamma med de allmänna mål om tydlighet och neutralitet som eftersträvas. Det skulle också strida mot EES-avtalet om beskattningen bygger på alkoholdryckens utminuteringspris så, att alkoholbolagets förvaltningsråd fastställer utminuteringspriset.

För att dessa mål skall kunna nås är det enklare om beskattningen av alkoholdrycker enbart grundar sig på alkoholdryckernas alkoholhalter. I ett sådant system kan beskattningsnivån fastställas så att statsekonomiska mål och sådana mål som gäller begränsning och styrning av konsumtionen tas i beaktande.

Det beskattningssystem som för närvarande tillämpas i Finland och i vilket skatten grundar sig enbart på alkoholdryckens värde skiljer sig i synnerhet från det inom EU tillämpade systemet i vilket skatten huvudsakligen fastställs enligt dryckernas alkoholhalt. Också Sverige ändrade sin beskattning av alkoholdrycker i början av juli 1992 så att skatten med stöd av det nya systemet fastställs enligt alkoholhalten. Sverige motiverade sitt beslut med att systemet i grund och botten motsvarar det förfarande som allmänt tillämpas i Europa och att det överensstämmer med de neutralitetsmål för beskattningen som EES-avtalet uppställer.

EES-avtalet förutsätter vissa ändringar också i stadgandena om införsel, tillverkning och partiförsäljning av alkoholdrycker. I förslaget till ny alkohollag blir importen av alkoholdrycker fri. Tillverknings- och partiförsäljningsmonopolen luckras upp. Dessa ändringar kräver att begreppet skattskyldig på motsvarande sätt omdefinieras i lagen om skatt på alkoholdrycker så, att alla importörer och tillverkare blir skattskyldiga. Beskattningen av

olika kategorier skattskyldiga bör vara neutral. Neutralitetskravet bör också gälla partihandeln.

Alkoholdrycker beskattas i Finland betydligt strängare än inom EU och i Sverige. Endast Norge har en högre skattenivå än Finland. De miniminivåer för beskattningen av alkoholdrycker som tillämpas inom EU utgör bara ca 10—30 % av den skattenivå som för närvarande tillämpas i Finland. Att minska skillnaden i pris- och beskattningsnivåerna mellan Finland och Europa kommer att vara problematiskt både i statsekonomiskt och alkoholpolitiskt hänseende.

2. De viktigaste förslagen

Det föreslås att lagen om skatt på alkoholdrycker och lagen om ölaccis upphävs och att det i stället stiftas en ny lag om skatt på alkoholdrycker. Avsikten är att skatten liksom för närvarande skall omfatta alla alkoholdrycker som innehåller mer än 2,8 volymprocent etylalkohol.

Det föreslås att beskattningen av alkoholdrycker ändras så att skatt på alla alkoholdrycker skall uppbäras enligt alkoholhalten. Skatten på öl skall fastställas direkt enligt ölets alkoholhalt. Skatten föreslås utgöra 1,70 mk per centiliter etylalkohol i en liter av drycken. För närvarande fastställs accisen på öl delvis enligt utminuteringspriset och delvis enligt alkoholhalten. Man försöker främja små bryggeriers verksamhet genom att ge dem en 20-procentig skattesänkning. Denna mängd utgör mindre än 0,5 % av den totala ölkonsumtionen.

Även i fråga om beskattningen av viner föreslås att det system enligt vilket skatten grundar sig på vinets värde frångås. Enligt förslaget skall tre skatteklasser tillämpas vid beskattningen. Skatten på viner som innehåller högst 5,5 volymprocent etylalkohol föreslås vara 8 mk/l av den färdiga produkten. Skatten stiger gradvis. På viner som innehåller högst 8,0 volymprocent etylalkohol skall skatten vara 13 mk/l och på viner som innehåller högst 15 volymprocent etylalkohol 17 mk/l. För närvarande fastställs skatten på viner delvis enligt alkoholhalten och delvis enligt priset.

Det föreslås att skatten på andra alkoholdrycker än öl och vin skall fastställas enligt dryckens etylalkoholhalt och graderad så, att skatten på alkoholdrycker som innehåller högst

22 volymprocent alkohol skall vara 2,65 mk per centiliter etylalkohol i en liter av drycken och i fråga om andra drycker 3,00 mk. Den andel som fastställts enligt värdet frångås alltså helt.

En del av statens alkoholintäkter inflyter för närvarande i form av överskott som intäktsförs av alkoholbolaget. År 1993 bokförde alkoholbolaget 1 176 milj. mk som inkomst för staten i form av överskott. I samband med skattereformen är avsikten att den andel av skattenatur som ingår i detta överskott skall uppbäras direkt av staten i form av skatt på alkoholdrycker. Ändringen kommer inte till denna del att öka statens intäkter men däremot att förtydliga beskattningens struktur och göra den mera neutral än gällande beskattning.

Det föreslås att på alkoholdrycker som förpackats i engångsförpackning skall uppbäras en tilläggsskatt på 4 mk/l till skatten på alkoholdrycker. Om dryckens detaljhandelsförpackning hör till ett sådant återvinningssystem som godkänts av miljöministeriet uppbärs ingen tilläggsskatt om förpackningen kan fyllas på nytt. Om detaljhandelsförpackningen kan återvinnas som råmaterial, skall tilläggsskatten vara 2 mk/l. Genom stadgandet garanteras att målen för avfallsagen, som trädde i kraft vid ingången av 1994, nås i fråga om detaljhandelsförpackningar för alkoholdrycker. Samtidigt bidrar tilläggsskatten till att förtydliga prioriteringsordningen för målen för avfallshanteringen så, att det primära alternativet är att undvika att avfall bildas och det näst bästa alternativet att utnyttja avfallet som råmaterial.

Enligt den gällande lagen om skatt på alkoholdrycker är alkoholbolaget den enda skattskyldiga för andra alkoholdrycker än öl. Då införseln och tillverkningen samt partiförsäljningen av alkoholdrycker åtminstone delvis befrias i och med revideringen av alkohollagen, måste kretsen av skattskyldiga utvidgas till att omfatta också importörer, tillverkare och andra partiförsäljare. Detta ökar märkbart antalet skattskyldiga.

Skatt på andra alkoholdrycker än öl har betalats på basis av alkoholbolagets utminuterings av alkoholdrycker och överlåtelse av alkoholdrycker till utskänkning. Eftersom alla importörer och tillverkare samt partiförsäljare bör stå i samma ställning i beskattningshänseende, skall skatten normalt betalas i enlighet med accisstadgandena, dvs. i samband med införseln till landet eller i samband med att

produkterna förs från tillverkningsplatsen. Personer som idkar regelbunden affärsverksamhet och som är tillförlitliga och vederhäftiga kan dock beviljas tillstånd att hålla lager för obeskattade alkoholdrycker. Av dem skall krävas partiförsäljningstillstånd. Härvid skall skatten betalas först i samband med att alkoholdrycker tas ut ur lagret. Lagersystemet motsvarar det system som redan är i bruk inom accissystemet i övrigt. Likaså motsvarar det till betydande delar det lagersystem som tillämpas i EU och om vilket bestäms i rådets direktiv (92/12/EEG; accisdirektivet) som gäller den allmänna organiseringen av produkter som omfattas av accis samt innehav, transaktioner och övervakning i fråga om dem.

3. Propositionens statsekonomiska och andra verkningar

Det föreslås att ändringen av beskattningens struktur genomförs så, att intäkterna av skatt på alkoholdrycker kvarstår på nuvarande nivå oberoende av de föreslagna ändringarna. Med tanke på de olika dryckesgrupperna ändras beskattningen så, att beskattningen av öl stiger med ca 100 milj. mk, dvs. till ca 3 100 milj. mk, skatten på viner förblir ungefär som för närvarande, dvs. ca 800 milj. mk, och beskattningen av övriga alkoholdrycker sjunker med ca 100 milj. mk, dvs till ca 3 100 milj. mk. Det uppskattas att skatten på alkoholdrycker inbringa sammanlagt 7 000 milj. mk på årsnivå.

Priset på alla alkoholdrycker beräknas sjunka med i genomsnitt 1 %. Vinpriserna beräknas dock stiga med ca 2 %, trots att beskattningen inte ändras i någon väsentlig grad. Ölpriserna beräknas stiga med i genomsnitt 1 %. Det nuvarande priset på mellanöl beräknas stiga med ca 2 %, medan priset på starköl beräknas sjunka med ca 12 %. Priserna på övriga alkoholdrycker beräknas sjunka med ca 6 % så, att priserna på alkoholdrycker som innehåller högst 22 volymprocent etylalkohol stiger med 4 %, medan däremot priserna på drycker som är starkare än dessa beräknas sjunka med 8 %.

Tilläggs-skatten på detaljhandelsförpackningar beräknas på årsnivå inbringa ca 80—160 milj. mk beroende av hur insamlandet av förpackningar som är avsedda att utnyttjas som råmaterial genomförs.

Syftet med ändringen av skattesystemet är att ändra strukturen i beskattningen av alkohol-

drycker så att den motsvarar de principer som för närvarande tillämpas i Europa. Den föreslagna lagen påverkar inte den nuvarande höga beskattningsnivån. Det är svårt att bedöma hur den ändrade beskattningsstrukturen påverkar konsumtionen. Vissa förskjutningar kommer antagligen att ske i fråga om de olika produkterna.

Ändringen av skattelagstiftningen påverkar också i väsentlig grad alkoholbolagets ställning. Alkoholbolagets förvaltningsråd skall inte längre genom sina beslut direkt kunna inverka på beskattningen och alkoholbolaget skall inte längre stå i någon särställning i beskattningshänseende jämfört med andra företag. När grunderna för beskattningen förtydligas med stöd av den föreslagna lagstiftningen, kommer man inom prissättningen av alkoholdrycker att kunna tillämpa tydligare prissättningsgrunder än för närvarande. Detta överensstämmer med såväl neutralitetsmålen i fråga om konkurrens som med våra internationella avtalsvillkor. Priset på alkoholdrycker, då statens andel tas bort, fastställs på basis av de normala kostnads- och konkurrensfaktorerna. Då alkoholbolaget inte innehar någon särställning i beskattningshänseende, kan förskottsbetalningar inte heller krävas av bolaget, såsom hittills varit fallet.

Enligt förslaget till ändring av alkohollagen skall import-, tillverknings- och partiförsäljningsmonopolen i fråga om alkohol upplösas. När importen, tillverkningen och partiförsäljningen till följd härav befrias antingen helt eller delvis och blir beroende av tillstånd, ökar detta antalet skattskyldiga och samtidigt tullverkets beskattningsuppgifter. För det andra ökar systemet med obeskattade lager och de stora skatteintressen som hör samman med alkoholdrycker övervakningsuppgifterna vid tullverket.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet samt miljöministeriet och tullstyrelsen.

5. Samband med internationella fördrag

Alkoholdryckerna omfattas av EES-avtalet.

Artiklar i avtalet som gäller monopol och konkurrens förutsätter bl.a. att införseln av alkoholdrycker skall bli fri och att beskattningen skall vara neutral i fråga om både inhemska och importerade produkter. Detta förutsätter ändringar i definitionen av skattegrunder och de skattskyldiga. Avtalet inverkar inte i egentlig mening på själva beskattningsnivån.

Enligt de EU- direktiv som gäller beskattningen av alkoholdrycker skall beskattningen grunda sig enbart på produktens alkoholhalt eller dryckens volym. Till denna del motsvarar propositionen i huvudsak direktiven. Systemet med lager för obeskattade alkoholdrycker motsvarar också EU:s accisdirektiv. Lagen kommer dock att behöva ändras till vissa delar, om Finland blir medlem i EU.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

1 kap. Allmänna stadganden

1 §. I paragrafen stadgas om en alkoholskatt som skall betalas till staten. Skatten uppbärs i form av en grundskatt och en tillägsskatt.

2 §. I paragrafen har tagits in definitioner på alkoholdrycker och olika slags drycker som hör till de olika grupperna. Skatten skall liksom för närvarande gälla alla i alkohollagen avsedda alkoholdrycker som innehåller över 2,8 volymprocent etylalkohol, dvs. som innehåller under 60 volymprocent etylalkohol. Alkohol- dryckerna har i beskattningshänseende delats in i tre grupper, av vilka öl och vin definieras särskilt. Andra alkoholdrycker som inte är öl eller vin och som innehåller etylalkohol hör till gruppen övriga alkoholdrycker.

Enligt paragrafen jämställs förpackande av en produkt med tillverkning. Om förpackandet emellertid sker på någon annans uppdrag och för dennes räkning, anses sådant förpackande inte i beskattningshänseende som tillverkning av produkten, utan uppdragsgivaren är alltjämt skattskyldig.

I lagen skapas möjligheter att använda obeskattade lager. Med auktoriserad lagerhållare avses den som av tullstyrelsen med stöd av lagens 16 § och under de förutsättningar som där anges har beviljats tillstånd att hålla alkoholdrycker i ett lager för obeskattade alkoholdrycker.

2 kap. Skattskyldighet

3 §. Skyldigheten att betala skatt skall gälla

importörer, tillverkare i fråga om produkter som tillverkas i förvärvssyfte samt auktoriserade lagerhållare.

Skattskyldig skall vara också den som har fått alkoholdrycker skattefritt men som inte har använt dryckerna till ett skattefritt ändamål. Detta gäller närmast specialförsäljning som avses i alkohollagen.

Skatt skall också uppbäras på privatpersoners införsel av alkoholdrycker till landet. Skatt skall dock inte betalas på s.k. taxefreeinförsel. På icke-kommersiella leveranser från andra länder skall skatt uppbäras.

Skyldigheten att betala tillägsskatt skall gälla förpackaren av en alkoholdryck, som vanligen också är tillverkare, eller importören av alkoholdrycken eller en auktoriserad lagerhållare, om alkoholdrycker skattefritt har överförts till hans obeskattade lager. En förpackare är dock inte skattskyldig om förpackandet sker på någon annans uppdrag.

4 §. I paragrafen har tagits in ett stadgande om hur överföringar av alkoholdrycker inverkar på beskattningen. Om överföringarna sker under tillverkningskedet eller förpackningskedet, övergår skattskyldigheten, med ovan nämnda undantag, till förpackaren och den som utför det sista tillverkningskedet.

3 kap. Grunder för påförande av skatt

5 §. Skatten på öl skall fastställas direkt på basis av alkoholhalten. Skatten skall vara 1,70 mk per centiliter etylalkohol i en liter av drycken.

Vinerna indelas i beskattningshänseende i tre grupper så, att gränsvärdena för den maximala

alkoholhalten är 5,5, 8,0 och 15,0 volymprocent. Skatten på vin skall i de nämnda grupperna vara 8, 13 och 17 mk per liter av den färdiga produkten beroende på alkoholhalten. I praktiken innehåller de flesta viner ca 11—12 volymprocent alkohol, varvid de tillhör den högsta skatteklassen.

Den skatt som påförs enligt alkoholhalten skall för övriga alkoholdrycker vara 2,65 mk eller 3,00 mk per centiliter etylalkohol i en liter av drycken beroende på om produktens alkoholhalt är högst 22 eller över 22 volymprocent. Skatten skall inte alls grunda sig på dryckens värde längre.

6 §. I paragrafen fastställs beloppen av den skatt som skall uppbäras på alkoholdrycker som resenärer för in i landet. Skatt skall uppbäras till den del mängden överskrider gränsen för skattefri införsel. Denna skatt ersätter den s.k. Alkoavgift som för närvarande uppbärs. Man har strävat efter att fastställa skatten så, att den motsvarar den genomsnittliga skatten på motsvarande produkter vid försäljning här i landet. I fråga om andra alkoholdrycker än öl och vin har det skattebelopp som skall uppbäras differentierats enligt produktens alkoholhalt i tre grupper, vilkas gränsvärden är alkoholhalter på 2,8, 22 och 32 volymprocent. Utöver denna skatt skall inga andra skatter eller avgifter uppbäras i samband med införsel. Nämnda skattebelopp tillämpas även på utländska leveranser som innehåller alkoholdrycker. För underlättande av beskattningsförfarandet har produkterna indelats i produktgrupper.

7 §. För beskattningen skall den skattskyldige uppge alkoholhalten i volymprocent i fråga om de produkter som beskattas. Skatten skall beräknas på basis av den skattskyldiges uppgift.

Mellan den uppgivna och den faktiska alkoholhalten tillåts en felmarginal på 0,5 procentenheter i fråga om alkoholdrycker som innehåller högst 5,5 volymprocent alkohol och en felmarginal på 1,0 procentenhet i fråga om starkare drycker än så.

Alkoholhalten i en alkoholdryck skall bestämmas vid +20°C med en pyknometrisk eller gaskromatografisk AOAC-metod.

8 §. Beloppet av tilläggsskatten skall vara 4 mk per liter. Skatten motsvarar praktiskt taget det tilläggspris som för närvarande ingår i utminuteringspriset för drycker som förpackats i engångsförpackning.

Den skattskyldige kan befrias från skatten, om han lämnar en utredning om att förpackningen hör till ett sådant pantbaserat system för återvinning av förpackningar som miljöministeriet godkänt. Härvid är förutsättningen dessutom att miljöministeriet har ansett att detaljhandelsförpackningen kan fyllas på nytt. Om förpackningen kan återvinnas som råmaterial, skall en tilläggsskatt på 2 mk per liter betalas för förpackningen. Utskänkning i restauranger jämställs med utminuterung.

9 §. I paragrafen fastställs den tidpunkt och den volym enligt vilket skatten påförs i de fall då en alkoholdryck förs ut från ett obeskattat lager. Skatten på produkter som förs ut från tillverkningsplatsen fastställs med stöd av lagen om påförande av accis och skatten på importerade produkter med stöd av tullagen.

4 kap. Skattefrihet

10 §. Enligt 1 punkten skall försäljning eller annan överlåtelse av andra obeskattade alkoholdrycker än öl till ett obeskattat lager vara skattefri. En importör eller tillverkare som är auktoriserad lagerhållare skall kunna överföra en produkt skattefritt till en sådan partiförsäljare som har ett obeskattat lager. Härvid förskjuts betalningen av skatten till den tidpunkt då produkten överläts från lagret. I fråga om öl skall dock dessa stadganden inte följas, utan skattetröskeln för öl skall liksom för närvarande vara leveransen från tillverkningsplatsen eller företagets skattefria lager. Till denna del motsvarar förslaget nuvarande praxis. Om importören är kontantkund och inte innehar ställningen som auktoriserad lagerhållare, skall skatterna betalas i samband med införseln till landet.

Enligt 2 punkten skall importen av alla alkoholdrycker till ett obeskattat lager vara skattefri.

Enligt 3 punkten skall leveranser för export eller till friområde, tullager eller skattefri butik vara skattefria.

S.k. diplomaförsäljning skall enligt 4 punkten också vara skattefri. Om genomförandet av denna skattefrihet skall stadgas närmare genom förordning.

Paragrafens 5 punkt motsvarar till sitt innehåll motsvarande stadgande i andra accislagar.

För att förhindra dubbelbeskattning skall enligt 6 punkten sådana produkter vara befri-

ade från skatt som levereras för tillverkning eller förpackande av alkoholdrycker. Skatten skall påföras först på basis av den förpackade drycken och den tillverkade slutprodukten.

Skatt skall enligt 7 punkten inte betalas för specialförsäljning som avses i alkohollagen eller på alkoholdrycker som levereras för kvalitetskontroll eller forskningsändamål. Sådan specialförsäljning är bl.a. försäljning av alkohol till läkemedelsfabriker, apotek och industrianläggningar. Försäljningen skall med stöd av alkohollagen övervakas av social- och hälsovårdsministeriet.

Överföringen av alkoholdrycker under tillverkningskedet skall enligt 8 punkten vara skattefri. Skatten skall betalas av den slutliga tillverkaren eller förpackaren.

5 kap. Särskilda stadganden

11 §. Om en alkoholdryck för vilken skatt betalats har förts ut ur landet eller överförts till friområde, tullager eller skattefri butik, har den som fört ut eller överfört alkoholdrycken rätt att få tillbaka den skatt han betalat. Återbäringen betalas på ansökan, som måste göras inom den tid som stadgas i paragrafen.

12 §. Om i landet tillverkade alkoholdrycker som skattefritt har överförts till friområde, tullager eller skattefri butik konsumeras här, skall skatt betalas på samma sätt som vid införsel till landet. Konsumtion som skett och brist som konstaterats i de nämnda lagren beskattas likaså på samma sätt som import.

På egen konsumtion som skett på tillverkningsplatsen och i lager för obeskattade alkoholdrycker tillämpas stadgandena i lagen. Som egen konsumtion kan också ses sådant svinn som inte har kunnat förklaras på ett godtagbart sätt.

13 §. Från skatten får dras av skatten på de alkoholdrycker som returnerats till tillverkningsplatsen eller som förstörts på ett sätt som kan anses godtagbart.

14 §. I lagen har tagits in ett stadgande, genom vilket man vill främja små bryggeriers verksamhet. Enligt stadgandet skall skatten sänkas med 20 %, om ölet är tillverkat i ett företag vars årsproduktion är högst 1 000 000 liter.

15 §. Om inte något annat stadgas i den föreslagna lagen skall vid beskattningen av

alkoholdrycker i fråga om produkter som tillverkas här i landet iaktas det förfarande om vilket stadgas i lagen om påförande av accis (558/74). I fråga om importerade produkter skall på motsvarande sätt tillämpas stadgandena i tullagen och tullskattelagen.

16 §. Genom lagen skall skapas ett system med obeskattade lager. Som auktoriserad lagerhållare kan tullstyrelsen godkänna en sådan importör, tillverkare eller annan partiförsäljare som driver regelbunden affärsrörelse och som kan anses vara tillförlitlig och vederhäftig. Stadgandet motsvarar de krav som ställs på en registrerad kund.

Som obeskattade lager skall enligt huvudregeln godkännas ett lager för varje lagerhållare. Genom detta arrangemang fortsätter tills vidare det nuvarande systemet inom ölbeskattningen.

Av särskilda skäl kan tullstyrelsen dock även bevilja en minuthandel tillstånd att hålla ett obeskattat lager. Eftersom endast Oy Alko Ab kan fungera som minutförsäljare av alkoholdrycker, kan undantagsstadgandet endast gälla detta bolag.

De nämnda tillstånden utfärdas på villkor som tullstyrelsen bestämmer. Ett tillstånd kan dras in i de fall som anges i paragrafen.

17 §. I enlighet med en princip som allmänt följs i accislagarna föreslås att statsrådet skall kunna bringa en föreslagen ändring av alkoholskatten i kraft omedelbart efter att en proposition om ändring av alkoholskattelagen har avlåtits till riksdagen.

18 §. Paragrafen innehåller ett sedvanligt bemyndigande att utfärda förordning.

6 kap. Ikraftträdelsestadganden

19 §. Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst. Lagen skall gälla produkter som införs till landet eller överläts från tillverkarens eller en auktoriserad lagerhållares lager för obeskattade alkoholdrycker den dag lagen träder i kraft eller senare. Genom lagen upphävs den nuvarande lagen om skatt på alkoholdrycker och lagen om ölaccis.

För att åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter skall kunna vidtas redan innan den träder i kraft, har ett stadgande som möjliggör detta tagits in i paragrafen.

20 §. I paragrafen finns ett övergångsstadgande för sådana alkoholdrycker som på grundvalen av beslut som ges med stöd av lagen kommer att överföras till ett lager för obeskattade alkoholdrycker och för vilka redan tidigare har betalats skatt. Den betalda skatten skall kunna dras av vid beskattningen av den skattskyldige.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om skatt på alkoholdrycker

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

För alkoholdrycker skall till staten betalas skatt på alkoholdrycker enligt vad som stadgas i denna lag.

I skatt uppbärs grundskatt och tilläggsskatt.

2 §

I denna lag avses med

1) *alkoholdryck* i alkohollagen nämnda alkoholdrycker som innehåller mer än 2,8 volymprocent etylalkohol,

2) *öl* maltdrycker som hör till position 22.03 i tulltariffen samt sådana blandningar av öl och alkoholfria drycker som hör till position 22.06 i tulltariffen,

3) *vin* genom jäsning tillverkade drycker som hör till positionerna 22.04, 22.05 eller 22.06 i tulltariffen och som innehåller högst 15 volymprocent etylalkohol samt inte innehåller tillsatt etylalkohol,

4) *övriga alkoholdrycker* drycker som innehåller etylalkohol och som inte är öl eller vin,

5) *tillverkning* även förpackande, om det inte är fråga om ett uppdrag som avses i 2 § 1 mom. lagen om påförande av accis, samt

6) *auktoriserad lagerhållare* den som har beviljats rätt att hålla alkoholdrycker i ett lager för obeskattade alkoholdrycker.

2 kap.

Skattskyldighet

3 §

Skyldiga att betala skatt på alkoholdrycker är

- 1) importörer av alkoholdrycker,
- 2) tillverkare av alkoholdrycker i fråga om tillverkning i förvärvssyfte samt
- 3) auktoriserade lagerhållare.

Skyldiga att betala skatt på alkoholdrycker är också de till vilka i landet tillverkade alkoholdrycker har levererats skattefritt med stöd av denna lag, om dryckerna inte har använts för ett skattefritt ändamål.

Den som i annat än förvärvssyfte till landet för in mer alkoholdrycker än den mängd som är skattefri enligt förordningen om alkoholdrycker, är skyldig att betala skatt som avses i 6 § 1 mom. Sagda lagrum tillämpas även på den som i icke-kommersiell avsikt här tar emot en utländsk leverans innehållande alkoholdrycker.

Skyldiga att betala tilläggsskatt är sådana förpackare av alkoholdrycker som avses i 2 § 5 punkten eller importörer. Tilläggsskatt skall dessutom betalas av auktoriserade lagerhållare i fråga om alkoholdrycker som de överlåter från sitt lager och som de importerat eller anskaffat skattefritt.

4 §

Om tillverkaren under tillverkningskedet säljer eller överför en alkoholdryck till en annan tillverkare, är den sistnämnda tillverkaren skattskyldig. Om importören eller tillverkaren överför en alkoholdryck till ett annat tillverkningsställe eller till en annan tillverkare för förpackande av alkoholdrycken i detaljhandelsförpackningar, är den till vilken alkoholdrycken har överförts skattskyldig, utom i fråga om ett uppdrag som avses i 2 § 1 mom. lagen om påförande av accis.

3 kap.

Grunder för påförande av skatt

5 §

Grundskatt på alkoholdrycker skall betalas enligt etylalkoholhalten och mängden av drycken som följer:

Alkoholhalt i volymprocent	Produktgrupp	Skatt
<i>Öl</i> yli 2,8 men högst 15	11.	1,70 mk/centiliter etylalkohol i en liter av drycken
<i>Viner</i> över 2,8 men högst 5,5	21.	8 mk/liter av den färdiga alkoholdrycken
över 5,5 men högst 8,0	22.	13 mk/liter av den färdiga alkoholdrycken
över 8,0 men högst 15,0	23.	17 mk/liter av den färdiga alkoholdrycken
<i>Övriga alkoholdrycker</i> över 2,8 men högst 22	31.	2,65 mk/centiliter etylalkohol i en liter av drycken
över 22	32.	3,00 mk/centiliter etylalkohol i en liter av drycken.

6 §

I de fall som avses i 3 § 3 mom. skall skatt på alkoholdrycker betalas som följer:

Produktgrupp	mk/centiliter av den färdiga alkoholdrycken
11	0,16
21—23	0,35
31	0,70
32 a	1,00
32 b	1,50

Till produktgrupp 32 a hör sådana övriga alkoholdrycker vilkas alkoholhalt uttryckt i volymprocent är över 22 men högst 32, samt till produktgrupp 32 b sådana övriga alkoholdrycker som innehåller över 32 volymprocent alkohol.

Andra skatter eller avgifter uppbärs inte i samband med införsel. Minimigränsen i 30 a § tullförordningen tillämpas inte på den skatt som uppbärs.

7 §

För beskattningen skall den skattskyldige i fråga om de produkter som beskattas uppge alkoholhalten i volymprocent med 0,1 procentenhets noggrannhet utan beaktande av den överskjutande delen. Om den faktiska alkoholhalten i ett tillverkningsparti eller ett importerat parti som uppgetts innehålla högst 5,5 volymprocent alkohol konstateras överstiga den för beskattningen uppgivna mängden med minst 0,5 procentenheter, uppbärs skatten på alkoholdrycker enligt den faktiska och inte den deklarerade alkoholhalten i partiet i fråga. För övriga drycker är motsvarande gräns 1 procentenhet.

Alkoholhalten bestäms vid +20° C.

8 §

I tilläggsskatt skall för alkoholdrycker i detaljhandelsförpackning betalas 4 mark per liter. Som detaljhandel anses i detta lagrum även utskänkning.

Om den skattskyldige lämnar en utredning varav framgår att detaljhandelsförpackningen hör till ett sådant pantbaserat system för återvinning av förpackningar som miljöministeriet godkänt, skall

1) tilläggsskatt inte betalas, om detaljhandelsförpackningen kan fyllas på nytt,

2) i tilläggsskatt betalas 2 mark per liter, om detaljhandelsförpackningen kan återvinnas som råmaterial.

9 §

Om en alkoholdryck förs ut från ett lager för

obeskattade alkoholdrycker, påförs skatten enligt de stadganden som gäller vid tidpunkten för utförseln på basis av de mängder som förts ut från lagret.

4 kap.

Skattefrihet

10 §

Skattefria är

1) försäljning eller annan överlåtelse av andra obeskattade alkoholdrycker än öl till en auktoriserad lagerhållares lager för obeskattade alkoholdrycker,

2) import av alkoholdrycker till en auktoriserad lagerhållares lager,

3) här i landet tillverkade alkoholdrycker som förs ut från landet eller överförs till friområde, tullager eller skattefri butik,

4) här i landet tillverkade alkoholdrycker som säljs för ett syfte som nämns i 16 a § tullskattelagen, enligt vad som stadgas genom förordning,

5) till landet införda alkoholdrycker som är tullfria med stöd av något annat stadgande än stadgandena i tulltarifflagen (660/87) eller något annat avtal än ett internationellt avtal om tullar, om inte något annat sägs i det nämnda stadgandet eller i denna lag,

6) alkoholdrycker som används till tillverkning eller förpackande av produkter som avses i denna lag,

7) alkoholdrycker som levereras till sådan specialförsäljning som avses i alkohollagen eller till kvalitetskontroll eller forskningsändamål,

8) alkoholdrycker som under tillverkningskedet överförs för ett ändamål som nämns i 4 §.

5 kap.

Särskilda stadganden

11 §

Om en här i landet tillverkad alkoholdryck för vilken skatt betalats har förts ut från landet eller överförts till friområde, tullager eller skattefri butik, har den som fört ut eller överfört alkoholdrycken rätt att på ansökan få en återbäring som motsvarar skatten på alkoholdrycken.

Ansökan om återbäring skall göras hos distriktstullkammaren inom tre månader från

utgången av det år under vilket alkoholdrycken förts ut från landet eller överförts till ett sådant ställe som avses i 1 mom.

12 §

Om en här i landet tillverkad alkoholdryck överförs från friområde, tullager eller skattefri butik till konsumtion i landet, gäller i fråga om skatt på alkoholdrycker, skattefrihet och återbäring av skatt vad som stadgas eller bestäms om till landet införda alkoholdrycker.

Stadgandet i 1 mom. tillämpas även på här i landet tillverkade alkoholdrycker som konsumerats på friområde, i tullager eller i skattefri butik samt på där konstaterad brist.

På egen konsumtion som skett på tillverkningsplatsen eller i lager för obeskattade alkoholdrycker tillämpas stadgandena om beskattning av här i landet tillverkade produkter.

13 §

En inhemsk tillverkare eller en auktoriserad lagerhållare har rätt att från den skatt på alkoholdrycker som skall betalas för skatteperioden dra av ett belopp som motsvarar skatten på skattepliktiga alkoholdrycker som under samma skatteperiod returnerats till den skattskyldige eller förstörts på ett sätt som kan anses godtagbart.

14 §

Om importören eller den skattskyldige lämnar en utredning enligt vilken öl är tillverkat i ett företag som i rättsligt och ekonomiskt hänseende är oberoende av andra företag inom samma bransch och vars årsproduktion är högst 1 000 000 liter, skall den grundskatt på alkoholdrycker som skall betalas sänkas med 20 procent.

15 §

Angående fastställande, betalning, debitering och uppbörd av skatt på här i landet tillverkade produkter samt ändringssökande och även i övrigt angående skatten gäller, om inte något annat stadgas i denna lag, i tillämpliga delar vad som stadgas i lagen om påförande av accis (558/74) eller stadgas eller bestäms med stöd av den.

Angående skatt på importerade produkter och vid import verkställd beskattning av alkoholdrycker samt i övrigt angående skatten gäller, om inte något annat stadgas i denna lag, i tillämpliga delar vad som stadgas eller bestäms om tull.

16 §

Tullstyrelsen kan på ansökan som auktoriserad lagerhållare godkänna en importör, tillverkare eller partiförsäljare, som driver regelbunden affärsrörelse och som anses vara tillförlitlig och vederhäftig.

Som lager för obeskattade alkoholdrycker kan på ansökan godkännas partiförsäljningslager, vilkas antal kan begränsas av tullstyrelsen. Tullstyrelsen kan av särskilda skäl bevilja tillstånd att även i minuthandelslager som är avsedda för minutförsäljning hålla lager för obeskattade alkoholdrycker i fråga om andra alkoholdrycker än öl.

Tullstyrelsen fastställer i de tillstånd den beviljar villkoren för lagerverksamheten. Om tillståndsvillkoren inte iakttas eller om de förhållanden som rådde när tillståndet beviljades väsentligen har förändrats, kan tullstyrelsen dra in ett tillstånd som den beviljat.

17 §

När till riksdagen avlåtits en proposition om ändring av denna lag, har statsrådet rätt att bestämma att skatt på alkoholdrycker skall uppbäras enligt propositionen.

Om den skatt som betalats enligt 1 mom. är större än den skatt som sedermera fastställts, skall ett belopp som motsvarar skillnaden på ansökan återbäras till den skattskyldige.

Helsingfors den 25 mars 1994

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

18 §

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

6 kap.

I kraftträdelsestadganden

19 §

Denna lag träder i kraft den 1994.
Lagen tillämpas på alkoholdrycker som den dag lagen träder i kraft eller därefter förs in till landet eller förs ut från tillverkarens eller en auktoriserad lagerhållares lager för obeskattade alkoholdrycker.

Genom denna lag upphävs lagen den 7 december 1979 om skatt på alkoholdrycker (869/79) och den samma dag givna lagen om ölaccis jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

20 §

Om sådant öl, på vilket innan denna lag trädde i kraft i ölaccis har betalats grund- och tilläggsaccis, enligt beslut som utfärdats med stöd av denna lag överförs till en auktoriserad lagerhållares lager för obeskattade alkoholdrycker, kan den skattskyldige vid beskattningen göra ett avdrag som motsvarar dessa acciser.

Finansminister *Iiro Viinanen*